

N:o 25.

Ank. till Riksd. kansli den 8 mars 1909, kl. 1 e. m.

Utlåtande, i anledning af väckt motion om ändrad lydelse af 59 § i lagen angående väghållningsbesvärets utgörande på landet.

Uti en inom Andra Kammaren afgifven, till lagutskottet hänvisad motion, n:o 36, har herr *C. Sandquist* hemställt, att Riksdagen måtte för sin del besluta, att 59 § i lagen om ändring i vissa delar af lagen angående väghållningsbesvärets utgörande på landet den 23 oktober 1891, sådan denna § lyder enligt lagen den 20 juni 1905, måtte erhålla följande förändrade lydelse:

59 §.

Vägskatten utgår efter vägfyrc med iakttagande däraf:

- a) = nuvarande lydelse,
- b) = » »
- c) = » »
- d) = » »

e) De väghållningsskyldiga äge dock besluta, att upprättandet af vägfyrc längd må öfverlämnas åt kommunalnämnd, därest öfverenskomelse därom träffas eller åt utsedda förtroendemän. Och skall sålunda upprättad vägfyrc längd senast före den 1 december vara tillgänglig hos kommunalnämnden i och för behandling, som i föregående moment d) om vägfyrc längden stadgadt är. Väghållningsskyldigas härom fattade beslut

skall årligen före den 1 november meddelas häradskrifvaren medelst utdrag af vägstämmoprotokollet.

Till stöd härför har motionären anført hufvudsakligen följande:

»Enligt väglagens 63 § medgifves de väghållningsskyldiga rättighet 'besluta, att vägs kattens debitering, uppbörd och redovisning må öfverlämnas åt kommunalnämnd, därest öfverenskommelse därom träffas, eller åt utsedda förtroendemän'. Enligt 59 § af samma lag, mom. d, befinnas de väghållningsskyldiga ännu vara förmenade liknande själfstyrelserättighet i fråga om upprättandet af vägfyrktalslängd. Då det väl torde vara ostridigt, att vida större arbete och ansvar äro förenade med vägs kattens debitering, uppbörd och redovisning, än med upprättandet af vägfyrktalslängd, borde rimligtvis de väghållningsskyldiga, som begagna sig af den uti 63 § medgifna rättigheten, jämväl medgifvas enahanda rättighet i fråga om upprättandet af vägfyrktalslängd.

Att kostnaden för vägfyrktalslängd, upprättad af kommunalnämnd eller väghållningsskyldigas förtroendemän, komme att blifva afsevärdt mindre betungande, än hvad nu är förhållandet, det är ett antagande, som icke torde behöfva bevisas.

Den ännu i detta afseende gällande inskränkningen uti den kommunala själfstyrelsen med åtföljande onödigt betungande utgifter vållar därför, att ibland väghållningsskyldiga förefinnes berättigad önskan om sådan ändring af berörda 59 §, att den komme i öfverensstämmelse med 63 § i samma lag.

Frånvaron af denna äskade öfverensstämmelse konstateras på det mest belysande sätt uti lagutskottets välvilliga afslagsutlåtande, n:o 22, sistlidet år med anledning af min då i samma ämne väckta, för litet omfattande motion, n:o 85. Uti nämnda utlåtande heter det bland annat: 'Den åsyftade öfverensstämmelsen skulle emellertid 'icke i allo' vinnas genom ett bifall till motionärens förslag.'

Ett tillägg af ofvan antydda innebörd till meranämnda 59 § i syfte att vinna öfverensstämmelse emellan densamma och 63 § i samma lag måste väl därför anses vara nöjaktigt motiveradt.»

Utskottets yt-
rande.

Det af motionären berörda förslag till ändring i 59 § väglagen, som vid förra årets riksdag af motionären framställdes, afsåg, att vägfyrktalslängd skulle kunna upprättas af förtroendemän, utsedda af de väghållningsskyldiga i den ordning 63 § i berörda lag för där afsedt fall stadgar. Denna motion blef emellertid i enlighet med lagutskottets hemställan af Riksdagen afslagen. I sitt afgifna utlåtande i ämnet anförde utskottet,

bland annat, att de väghållningsskyldiga jämlikt sistnämnda lagrum tillerkänts rätt att öfverlämna vägskattens debitering, uppbörd och redovisning åt kommunalnämnd, därest öfverenskommelse därom träffades, eller åt utsedda förtroendemän, under det att motionären, såsom det syntes utskottet utan giltig anledning, inskränkt sig till att föreslå, att i 59 § måtte stadgas frihet för de väghållningsskyldiga att genom utsedda förtroendemän låta ombesörja upprättande af vägfyrektalslängder.

Den oegentlighet med afseende å 1908 års förslag, som sålunda af utskottet framhölls, har emellertid i den nu föreliggande framställningen blifvit undanröjd. På grund häraf och då den frihet för de väghållningsskyldiga i det förevarande afseendet, som motionären påyrkar, understundom, särskildt ur kostnadssynpunkt, synes kunna för dem medföra fördelar, har utskottet ansett sig böra tillstyrka motionärens förslag. Att den nuvarande ordningen med afseende å upprättandet af ifrågavarande längder kunnat ur nämnda synpunkt medföra olägenhet, framgår bland annat af ett utaf Riksdagens justitieombudsman i hans till innevarande Riksdag afgifna ämbetsberättelse omförmäldt fall, som likväl redan föranledt utfärdande af bestämmelser till förhindrande af därvid ifrågakommet missförhållande. Endast i formuleringen af motionärens förslag har utskottet vidtagit förändring.

På grund af hvad sålunda anförts, får utskottet hemställa,

att Riksdagen, med anledning af förevarande motion, måtte för sin del besluta, att sista stycket af 59 § i lagen angående väghållningsbesvärets utgörande på landet den 23 oktober 1891, sådant detta lagrum lyder enligt lagen den 20 juni 1905, skall erhålla följande förändrade lydelse:

Vägfyrktalslängd i enlighet med dessa bestämmelser upprättas för hvarje kommun af häradskrifvaren mot ersättning ur vägkassan med belopp, hvarom särskildt stadgas. *De väghållningsskyldiga äge dock besluta, att upprättandet af vägfyrktalslängd må öfverlämnas åt kommunalnämnd, därest öfverenskommelse därom träffas, eller åt utsedda förtroendemän; och skall underrättelse om sådant beslut årligen före den 1 november meddelas häradskrifvaren medelst utdrag af vägstämmoprotokollet. Längden skall, därest densamma upprättats af härads-*

skrifvaren eller utsedda förtroendemän, senast den 1 december insändas till kommunalnämnden. Kommunalnämnden låter i kommunens fyrktalslängd införa vägfyrktalen; hvarefter, och sedan vägfyrktalslängden på enahanda sätt, som i fråga om kommunens fyrktalslängd är föreskrifvet, undergått granskning och justering, vägfyrktalslängden ofördröjligen skall af kommunalstämmans ordförande tillställas vägstyrelsen.

Stockholm den 8 mars 1909.

På lagutskottets vägnar:

ERNST TRYGGER.

Reservation

af herrar *Trygger, af Ekenstam, Gustaf Andersson, Ridderbjelke och Nyström.*

Herrar *Rudebeck, Fahlén, Widén, Ersson och Lindhagen* hafva begärt få här antecknadt, att de icke deltagit i behandlingen af detta ärende inom utskottet.